

De onmogelijke opdracht van Obama.

Ivan Van de Cloot
Hoofdeconoom
Itinera Institute

Zoals de meerderheid in heel de wereld hoopte, is Barack Obama tot de 44ste president van de Verenigde Staten verkozen. Nu komt het er echter op aan de oneliners in politieke actie te vertalen en op dat vlak zullen er ons nog vele teleurstellingen te wachten staan. Met de financiële en economische crisis die nog volop woedt, is het dan misschien ook voor degenen die hoopten op een snelle hervorming van de gezondheidszorg wachten op Godot. Het plan dat erin zou moeten slagen om 34 miljoen Amerikanen een volwaardige ziekteverzekering te bezorgen, kost immers handen vol geld, 1600 miljard euro met name.

Tegen dat Obama effectief ingezworen zal worden op 20 januari telt de Verenigde Staten waarschijnlijk al meer dan tien miljoen werklozen en dat aantal zal de komende jaren nog met verschillende miljoenen

aanzwellen. De nieuwverkozene hoopt dat zijn belastingverlagingen voor inkomens onder 200.000 dollar de economie opnieuw zouden aanzwengelen. Veel geld kosten zullen ze in elk geval. Het onafhankelijke "Tax policy center" berekende dat Obama's belastingplan de openbare schuld met 3500 miljard zou verhogen (McCains plan was nog kostelijker met een kostprijs van 5000 miljard). De republikeinse tegenkandidaat slingerde Obama scheldwoorden naar het hoofd als daar zijn: 'socialist' en herverdelers. 66% van de democraten blijken inderdaad achter het idee te staan om geld te herverdelen naar de minder begoeden tegen slechts 38% bij de republikeinen. Obama's plan is echter vooral een liberaal plan van belastingverlaging: terwijl de inkomens boven 250.000 dollar een luttel 2% meer zullen betalen wat 400 miljard extra in het laatje zou brengen, verlaagt hij de belastingen voor al de rest met 3900 miljard.

Ongewijzigd beleid alleen al zou het begrotingstekort volgend jaar overigens doen oplopen tot meer dan 1000 miljard dollar met een overheidsschuld die nu reeds meer dan 10.000 miljard dollar bedraagt.

De onmogelijke opdracht van Obama.

Als de nieuwe president stelt dat hij voor verandering staat, betekent dit blijkbaar niet dat de Amerikaanse bevolking op kleinere voet zal gaan leven. Met een tekort op de handelsbalans van 800 miljard betekent dit dat de rest van de wereld bereid zou moeten blijven om de buitensporigheden van de Amerikanen te blijven financieren.

Al de verkiezingsbelofte waren dan ook van meet af aan onrealistisch. Met de financiële crisis heeft men dan ook het ideale excuus om naar goede gewoonte over te gaan tot de orde van de dag en de beloften te laten voor wat ze zijn. De orde van de dag is uiteraard puinruimen en de schade proberen te beperken van het financieel cataclysmen. Het vermogen van de Amerikaanse gezinnen (aandelen en woningen) is ondertussen al met meer dan 15000 miljard dollar gekrompen. Dit

Nu komt het er echter op aan de oneliners in politieke actie te vertalen en op dat vlak zullen er ons nog vele teleurstellingen te wachten staan.

is de financiële impact, maar die zal ook de echte economie schaden. De reële impact via consumptie en investeringsinkrimping zal gemakkelijk één tiende van dat bedrag of 1500 miljard dollar bedragen. Buiten de VS zal er ook een reëel economisch verlies opgemeten worden van gemakkelijk 300 tot 500 miljard dollar. De wereldeconomie bedraagt ongeveer 60000 miljard dollar dus een eerste ronde-effect zal 3% van de wereldoutput afknippen. Zonder compenserend macroeconomisch beleid zal er via multiplicatoreffecten gemakkelijk 6% van het wereldbbp verloren gaan. Voor sommige landen die ook een muntcrisis meemaken (IJsland, Hongarije, Ukraine....) kan de kost op basis van historische crisissen zelfs oplopen tot 15,7% van het bbp.

Ivan **Van de Cloot**
Hoofdeconoom
Itinera Institute

Onafhankelijke denktank en doetank voor duurzame economische groei en sociale bescherming.
"Think-tank" et "do-tank" indépendant pour une croissance économique et une protection sociale durables.

Itinera Institute VZW-ASBL
Boulevard Leopold II Laan 184d - B-1080 Brussel - Bruxelles
T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69
info@itinerainstitute.org www.itinerainstitute.org

Verantwoordelijke uitgever - Editeur responsable: Marc De Vos, Directeur